

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכר
למליץ

הארי החזק

פנינים נפלאים מתורתנו של

המהר"א זינגין

הגאון הביאריה לייב זינגין ז"ע מפלאצק

מכון להוצאה חרשה ומפוארת
של ספרי מהר"א זינגין ז"ע"א

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

גיליון קפ"ד, פרשת נח תשפ"ג

שאתה מוצא זנות ועבודה זרה, אנדרלמוסיא באה לעולם והורגת טובים ורעים" אם כן מדוע אומר רש"י מיד לאחר מכן, שלא נחתם דינם אלא על הגזל.

זאת ועוד, הרי כידוע אין בעל הרחמים פוגע בנפשות תחילה, אלא ראשית לכל פוגע בממונו של החוטא, כדברי הכתוב "כִּפְרֹךְ נִפְשׁ אִישׁ עֲשֶׂרֶר" (משלי יג ח). ואם כן מדוע בדור המבול הקב"ה לא נהג כן ולא פגע תחילה בממונם אלא מיד פגע בהם עצמם, כאומרו אֶמְקֶה אֶת הָאָדָם וְגו' מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד עוֹף הַשָּׁמַיִם?"

ברם, שתי השאלות מיושבות האחת בחברתה. אימתי מידת הרחמים מועילה לפגוע בממון האדם תחילה - רק כאשר הממון שייך לו, אבל כאשר הממון שתחת ידו אינו שלו אלא ממון גזול הוא בידו, אזי לא שייך לומר שיפרעו תחילה מרכושו ומממונו. נמצא לפי זה כי אכן עיקר החטא שבעטיו הגיע מבול לעולם, היה חטא של עריות ועבודה זרה כדברי רש"י, ברם לו היה ניתן לפגוע בממונם תחילה, לא היה מגיע מבול לעולם, אך מכיוון שממונם גזול היה, לכן לא היתה כל ברירה אלא - "קץ כל בשר בא לפני". הרי שלא נחתם גזר דינם להביא מבול לעולם - אלא בגלל הגזל מלא העומר

המבטיחים צדקה ואין נותנים גורמים לעצירת גשמים

וַיִּכְלָא הַגֶּשֶׁם מִן הַשָּׁמַיִם (ח, ב). ב' במסורה, כאן ואידך וַיִּכְלָא הַקָּעַם מִהִבֵּיא (שמות לו, ו).

ויש לומר עפ"י מאמרם ז"ל (תענית דף ח) אין הגשמים נעצרין אלא בשביל פוסקי צדקה ברבים ואינם נותנים, וזהו הרמז "ויכלא הגשם מן השמים" בשביל "ויכלא העם מהביא".

מלא העומר

מכיון שהיה צדיק 'בדורותיו' יכול היה להציל את סביבתו

וּבָאתְךָ אֶל הַתְּבֵהָ אַתָּה וּבְנֵיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנָשֵׁי בְנֵיךָ אִתְּךָ (ו, יח).
המלה "אתך" נראית לכאורה כמיותרת?

ברם, הגמרא מספרת במסכת תענית (דף כו) כי בעיר סורא שלטה פעם מגפה ורק ברחוב בו גר האמורא 'רב' לא היתה למגפה כל שליטה. היו הכל סבורים, שזכותו של רב עמדה לו לרחוב זה; עד שגילו מן השמים, כי זכותו של רב גדולה היא מכדי לעמוד בשביל דבר קל כזה; אלא עמדה כאן זכותו של אחד מַדְרֵי הרחוב, שהיה משאיל את כליו לכריית קברים.

ומפרש בספר "נזר הקודש" שצדיק גדול בעל הרבה זכויות אין למשחית שליטה עליו, אפילו כשהוא שולט על כל סביבתו, וממילא אין סביבה ניצלת בזכותו. ואילו צדיק בעל מדרגה נמוכה יותר, שאם ניתנה למשחית שליטה על סביבתו אינו ניצול אף הוא מידי - הרי מן ההכרח למנוע את שליטת המשחית מכל הסביבה, על מנת להציל את הצדיק.

משום כך נח שהיה רק צדיק "בדורותיו", ולא היו בידו זכויות גדולות כל כך בכדי להצילו, ולכן מן ההכרח היה להציל יחד אתו את אנשי ביתו.

וזהו שאמר הכתוב "אתך" מכיון שיהיו אתך, בסביבתך, ינצלו... מלוא העומר

מה גרם להם להיענש גזל או שאר העבירות

כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס וְגו' (ו, יג). וברש"י לא נחתם גזר דינם אלא על הגזל.

יש להקשות הרי בתחילת הדברים אומר השי"ת "קץ כל בָּשָׂר בא לְפָנַי", וזאת מכיוון שחטאו בעריות, וכדברי רש"י "כל מקום

על דרך הדרוש

ביאור נפלא בענין הכבדת המלאכה על האדם לאחר המבול

רק נע כל היום ויאמר ה' אֶמְקֶה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר בְּרָאתִי" וגו' (בראשית ו, ה-ז) - מאחר שאין להם במה להעסיק ידיהם ומוחם, נתרבתה ממילא רעתם וראויים הם להימחות מעל פני האדמה. ברם, מעתה, לאחר שהריח השם יתברך את ריח הניחוח של קרבנות נח והתנחם על הרעה, אמר: "לא אֶסְף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאָדָמָה בְּעֵבֹר הָאָדָם" - לא אמחה עוד את האדם כליל - "כִּי יִצָּר לִב הָאָדָם כַּעַם מְנַעֲקִיו" - אף על פי (המילה "כי" משמשת לפעמים "כ"אף על פי") שיצרו של אדם רע, הרי יש לי עצה כנגד זה - אכביד עליו את חייו במלאכה ועבודה רבה. "עַד כָּל יְמֵי הָאָרֶץ זָרַע וְקָצִיר" - שיצטרך תמיד לזרוע ולקצור, לעמול ולטרוח, כדי לספק את כל צרכיו בהתאם לעונות השנה של קיץ וחורף - "וַיִּוָּם וְלִלְקָחַ לָא יִשְׁבְּתוּ" - לא תהא לו מנוחה יומם ולילה, ממילא כבר לא תהייה שעתו ודעתו פנויות כל כך לחטוא.

קומץ המנחה

וַיִּרַח ה' אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר... לא אֶסְף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאָדָמָה בְּעֵבֹר הָאָדָם כִּי יִצָּר לִב הָאָדָם כַּעַם מְנַעֲקִיו... עַד כָּל יְמֵי הָאָרֶץ זָרַע וְקָצִיר וְקָר וְחָם וְקִיץ וְחֹרֶף וַיִּוָּם וְלִלְקָחַ לָא יִשְׁבְּתוּ (ח, כא-כב).
במשנה באבות נאמר: יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עוון (אבות פ"ב מ"ב) - התעסקות בתורה עם מלאכה משכיחה עוון. ומאידך הבטלה היא גם כל חטאת. גם ריקנות במוח מביאה לידי מחשבות רעות, כדברי הרמב"ם: "אין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מדברי תורה".
אנשי דור המבול חיו חיי רווחה ומנוחה, ללא כל מלאכה והתעסקות. הם לא היו צריכים לעבוד בגופם, כי מתוך זריעה אחת בלבד הספיק להם היבול לארבעים שנה (מדרש); וכך היה מוחם פנוי וריק מכל תוכן, מכיון שלא היתה להם תורה. כתוצאה מזה באו לכלל השחתת המידות וההפקרות בחייהם. לפיכך נאמר "וַיִּרַח ה' כִּי רָבָה רַעַת הָאָדָם בְּאָרֶץ וְכָל יִצָּר מִחֻשְׁבֹּת לְבוֹ"

תולדות מהרא"ל צינץ

פרקים ממסכת חייו ומשנתו של רבינו המחבר

ענף עץ אבות

ראה בו את מדריכו ורבו הרוחני, מורה דרכו בלימוד (את דבריו מזכיר הוא לרוב בחידושי, ודן בהם רבות) ובהקדמתו לס' "מגן האלף" השתבח ביחסו בלשון זו "ואנכי נצר משרשיו".

שלושה אחים היו הם, שנקראו בשם המשפחה "אייבשיץ": הרבי ר' יהונתן זצ"ל, הג"ר יהודה ליב זצ"ל זקנו של רבינו המחבר, והג"ר אהרן זצ"ל, הידוע ג"כ בשם ר' אהרן פירט. הם התייחסו כצאצאים של אצילי ישראל המפורסמים ביותר, כדוגמת: מהרש"ל, השר רבי שאול וואהל, מהר"מ פאדובה, המקובל האלקי רבי נתן שפירא מקראקא בעל "מגלה עמוקות", ועוד הרבה צדיקים וקדושים, זכר כולם לברכה. אף כינויו המשפחתי של רבינו היה מתחילה "אייבשיץ", אך מפני סיבה מסוימת שינה לימים את שם משפחתו ל"צינץ", כפי שנקרא זקנו הגאון המפורסם רבי משה יצחק יהודה ליב זצ"ל, שישב על כסא הרבנות בק"ק העלישוי, ובסוף ימיו נקרא לכהן פאר כרב דמתא פינטשוב, הוא אבי אמם של זקנו הגרי"ל ואחיו הרבי ר' יהונתן זצ"ל.

עריסתו של מהרא"ל עמדה בק"ק פינטשוב, אחת הקהילות המפוארות אשר ב"פולין העדינה / הקדומה לתורה ולתעודה / למיום סור אפרים מעל יהודה / חתום תורה בלימודה", שנחשבה מקדמת דנא כעיר מטרופולין של תורה וחכמה, ובה ישבו לפני אבות-אבותיו כסאות למשפט. גם כינוסים גדולים של גאוני ואלופי "ועד ארבע ארצות" שהתאספו בכל שנה ושנה התקיימו בה.

רבינו נולד בעיר זו בשנת תקכ"ח לאלף הנוכחי, במשפחה מעוטרת יחוס רם ונשא. קדמה לו שרשרת ארוכה של ראשונים כמלאכים, אראלים ותרשישים, שהשתלשלה והסתעפה מן הגזע והשרשים של מלכות בית-דוד. אביו היה הגאון רבי משה אייבשיץ זצ"ל, בן הג"מ רבי יהודה ליב זצ"ל, אחיו של גאון-הגאונים הרבי ר' יהונתן אייבשיץ זצ"ל מפראג בעל "אורים ותומים". רבינו מהרא"ל שנולד כארבע שנים אחרי הסתלקותו, ייחס את עצמו אל הר"ר יהונתן כתלמיד מובהק שלו, אף שמעולם לא הכירו כי אם מתוך ספריו. הוא

פניני ישועות

צדקה ומשפט!

מנחם ט. כבר הגיע לגיל פרישה לפנסיה, אך לא איש כמנחם יצא לפנסיה, צעיר ברוחו וחזק בגופו ונפשו, וכי מה יש לעשות בפנסיה? שואל הוא תמיד באירוניה. ממשיך הוא עדיין לנהל בכל המרץ את מפעל חייו אותו הקים מהמסד ועד הטפחות, חברה לשיווק מוצרי נייר וטואלטיקה מהמפורסמות בארץ אשר רכשה את אמון לקוחותיה בעמל רב וכמובן בסייעתא דשמיא.

ואז זה נפל עליו כרעם ביום בהיר!

הכול החל בביקור תמים של זוג גברים שהתחזו למנהלי רשת חנויות פארם גדולה בארץ שהתבררו עד מהרה כבלשי מס הכנסה מעולים וחרוצים. הללו הצליחו להכניס את מנחם ועובדי ההנהלה למלכודת אותה טמנו והסתירו היטב. מיד לאחר אותו ביקור הולאמו מחשבי משרד ההנהלה כשמנחם ועובדי החברה הוזמנו לחקירות זו אחר זו, חקירות מתישות יום וליל, כששעות על גבי שעות הוצרכו להשיב לחוקרי מס ההכנסה על כל פרט ופרט שבעסקאות הרבות שנחתמו בעשור האחרון.

אחרי החקירות שנמשכו למעלה משלש שנים החל משפט מסובך ורציני בו תבעו את מנחם וסגנו במעילות מס בסך של מיליונים רבים, כמובן שמנחם שכר את שירותי משרד עורכי דין מהגדולים בארץ אך גם להם לא נותר הרבה לעשות, כשהראיות היו ברורות כשמש בכל ההתנהלות הלא תקינה של החברה.

לאחר כמעט חמש שנים של משפט קשה ומביך מתקרבים להכרעה, ומנחם מבין כי אילולי נס מעל לדרך הטבע ישב הוא

מבעד למסגר ובריא מספר שנים. אין ספור תפילות התפלל ועשרות סגולות ניסה, אך מנחם עדיין מרגיש אינו רגוע. משהו לא מריח לו טוב...

ואז נזכר מנחם בפלטיאל ידידו הקרוב שנושע פעם בבן בזכות התרומה למכון המהרא"ל צינץ זי"ע, מיד התקשר לברר אצלו אם הוא יודע איך אפשר ליצור קשר עם המכון הנפלא. פלטיאל אומר לו: ודאי שאני יודע את הפרטים, הן עד היום אני תורם להם בכל חודש, יש לי הוראת קבע קבועה למכון הנפלא!

משקיבל מנחם את מספר הטלפון של המכון התקשר והרים תרומה להדפסת מהדורה של אחד מספרי המהרא"ל צינץ זי"ע. ולאחר מכן ננסכה אצל מנחם התחושה כי מיצה כבר את כל האפשרויות העומדות לפניו ובעזרת ה' יצלה את המשפט בצורה הטובה ביותר.

בהגיע המשפט, בישר לו עורך דינו כי "למזלו" הטוב הרכב השופטים בבית המשפט באותו יום הינו נוח למדי, ואכן עם תחילת המשפט נוכח לראות כי המשפט זורם על הצד הטוב ביותר, בסיום המשפט עם הינתן ההכרעה נשם לרווחה, הומתק דינו בקנס כספי גבוה וכן צריך הוא לעבוד בעבודות שירות למשך חצי שנה.

יום למחרת כבר התקשר מנחם למשרדי המכון, להודות על הזכות הגדולה שחברי המכון מזכים את עם ישראל ושבזכות התעסקותם בקדשים זכה הוא להקלה ענקית במשפט הקשה אותו עבר.

08-864-89-89

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום
צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו